

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 16. studenoga 2023.
(OR. en)

15548/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0414(NLE)

ECOFIN 1191
FIN 1170
UEM 357

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	16. studenoga 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 729 final
Predmet:	Prijedlog PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Latvije

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 729 final.

Priloženo: COM(2023) 729 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.11.2023.
COM(2023) 729 final

2023/0414 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Latvije

{SWD(2023) 375 final}

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Latvije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Nakon što je Latvija 30. travnja 2021. dostavila nacionalni plan za oporavak i otpornost, Komisija je Vijeću predložila pozitivnu ocjenu. Vijeće je Provedbenom odlukom Vijeća od 13. srpnja 2021. odobrilo pozitivnu ocjenu².
- (2) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu za svaku državu članicu trebalo bi ažurirati do 30. lipnja 2022. u skladu s metodom predviđenom u tom stavku. Komisija je 30. lipnja 2022. Europskom parlamentu i Vijeću predstavila rezultate tog ažuriranja.
- (3) Latvija je 26. rujna 2023. Komisiji dostavila izmijenjeni nacionalni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u skladu s člankom 21.c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzima se u obzir i ažurirani maksimalni financijski doprinos u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 te on uključuje obrazloženi zahtjev Komisiji da podnese prijedlog Vijeću za izmjenu Provedbene odluke Vijeća u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 jer se zbog objektivnih okolnosti plan za oporavak i otpornost djelomično više ne može provesti. Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je dostavila Latvija odnose se na 70 mjera.

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

² ST 10157/21; ST 10157/21 ADD 1.

- (5) Vijeće je 14. srpnja 2023. Latviji uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je Latviji osobito preporučilo da proširi oporezivanje, među ostalim nekretnina i kapitala, i ojača primjerenost zdravstvene i socijalne zaštite. Preporučilo je Latviji i da nastavi stabilnu provedbu plana za oporavak i otpornost, brzo finalizira poglavlje o planu REPowerEU i nastavi brzu provedbu programâ kohezijske politike. Osim toga Vijeće joj je preporučilo da poboljša pristup financiranju za mala i srednja poduzeća u okviru programa javnog kreditiranja i jamstava. Kad je riječ o energetske izazovima, Vijeće je preporučilo da Latvija što prije u 2023. i 2024. postupno ukine hitne mjere energetske potpore koje su na snazi ili barem osigura da takve mjere potpore, ako budu potrebne, budu usmjerene na ranjiva kućanstva i poduzeća, da budu fiskalno pristupačne te da očuvaju poticaje za smanjenje potrošnje energije. Vijeće je preporučilo i da Latvija smanji ukupnu ovisnost o fosilnim gorivima, za što je potrebno ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora te jačati mjere energetske učinkovitosti, osigurati dostatni kapacitet interkonekcija i nastaviti sinkronizaciju s elektroenergetskom mrežom Unije te pojačati napore usmjerene na zeleno usavršavanje.
- (6) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost dostavljen je nakon postupka savjetovanja provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom s lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima. Sažetak savjetovanja dostavljen je zajedno s izmijenjenim planom za oporavak i otpornost. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje utvrđenima u Prilogu V. toj uredbi.

Izmjene na temelju članka 21. Uredbe 2021/241

- (7) Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Latvija dostavila zbog objektivnih okolnosti odnose se na 35 mjera.
- (8) Latvija je objasnila da se pet mjera više ne može provesti pod posebnim uvjetima predviđenima u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog poremećaja u lancu opskrbe. To se odnosi na ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 3. i 4. mjere 1.1.1.1.i (Ulaganje: Konkurentni željeznički prijevoz putnika unutar zajedničkog sustava javnog prijevoza grada Rige), ciljnu vrijednost pod rednim brojem 5. mjere 1.1.1.2.i (Ulaganje: Ekološki prihvatljiva poboljšanja sustava javnog prijevoza grada Rige), ciljnu vrijednost pod rednim brojem 6. mjere 1.1.1.3.i (Ulaganje: Potpuna prometna infrastruktura za bicikle) i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 18. mjere 1.2.1.4.i (Ulaganje: Poboljšavanje energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora, uključujući povijesne zgrade), sve u okviru komponente 1. (Klimatske promjene i okolišna održivost); i ključne etape pod rednim brojevima 176. i 177. mjere 6.1.2.1.i (Ulaganje: Povezivanje željezničke rendgenske opreme s BAXE-om i uporaba umjetne inteligencije za analizu slike skeniranja željezničkog teretnog prometa) u okviru komponente 6. (Vladavina prava). Na temelju toga Latvija je zatražila da se izmijeni opseg ciljnih vrijednosti pod rednim brojevima 3., 4., 5., 6., 18. i 102., i produlji rok za provedbu ključnih etapa pod rednim brojevima 176. i 177. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (9) Latvija je objasnila da se šest mjera više ne može provesti kako je predviđeno u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog visoke inflacije, u nekim slučajevima u kombinaciji s poremećajima u lancu opskrbe. To se odnosi na ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 63. i 64. mjere 2.3.1.2.i (Ulaganje: Razvoj ključnih digitalnih

vještina poduzeća) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Na temelju toga Latvija je zatražila da se smanji vrijednosti ciljnih vrijednosti pod rednim brojevima 63. i 64. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 102. mjere 3.1.1.4.i (Ulaganje: Osnivanje financijskog fonda za izgradnju stambenih objekata koji se iznajmljuju po niskim cijenama) u okviru komponente 3. (Smanjenje neravnopravnosti). Na temelju toga Latvija je zatražila da se smanji početna ambicioznost prethodno navedene mjere. To se odnosi i na ključne etape i ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 113., 114., 115., 116. i 117. mjere 3.1.2.1.i (Ulaganje: Mjere za promicanje pristupa javnim uslugama i zapošljavanja za osobe s invaliditetom), ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 122. i 123. mjere 3.1.2.3.i (Ulaganje: Otpornost i kontinuitet održive socijalne skrbi) i ključne etape pod rednim brojevima 125. i 126. mjere 3.1.2.4.i (Ulaganje: Sinergijski razvoj usluga društvene i profesionalne rehabilitacije za sigurnost osoba s invaliditetom), sve u okviru komponente 3. (Smanjenje neravnopravnosti). Kako bi održala razinu potrebne provedbe tih triju mjera, Latvija je nadoknadila povećanje procijenjenih troškova upotrebom dodatnih sredstava koja su bila dostupna nakon ažuriranja maksimalnog financijskog doprinosa za bespovratnu financijsku potporu. Te objektivne okolnosti odnose se i na ključne etape pod rednim brojevima 181., 182., 183., 184. i 185. mjere 6.1.2.4.i (Ulaganje: Izgradnja infrastrukture za obavljanje usluga kontrole u Kundziņšali) u okviru komponente 6. (Vladavina prava). Na temelju toga Latvija je zatražila da se produlji rok za provedbu prethodno navedenih mjera. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (10) Latvija je objasnila da se četiri mjere više ne mogu u cijelosti provesti u roku predviđenom u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog objektivnih okolnosti zbog kojih je trebalo produljiti proces nabave. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 66. mjere 2.3.1.4.i (Ulaganje: Razvoj pristupa individualnim računima za učenje), ciljnu vrijednost pod rednim brojem 78. mjere 2.3.2.3.i (Ulaganje: Prevladavanje digitalnog jaza za socijalno ugrožene skupine i obrazovne ustanove) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija); ključne etape pod rednim brojevima 119. i 120. mjere 3.1.2.2.i (Ulaganje: Izrada alata za predviđanje) u okviru komponente 3. (Smanjenje neravnopravnosti) i ključnu etapu pod rednim brojem 180. mjere 6.1.2.3.i. (Ulaganje: Pобољšanje carinskog nadzora zaprimljenih poštanskih pošiljaka u točki carinskog nadzora zračne luke) u okviru komponente 6. (Vladavina prava). Na temelju toga Latvija je zatražila da se produlji rok za provedbu ključnih etapa pod rednim brojevima 119., 120. i 180. i izbriše prijelazna ciljna vrijednost pod rednim brojem 78., a prijelazna ciljna vrijednost pod rednim brojem 66. je smanjena (konačna ciljna vrijednost mjere ostaje nepromijenjena). Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (11) Latvija je objasnila da se jedna mjera više ne može provesti kako je predviđeno u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog nepredviđenih uskih grla. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 71. mjere 2.3.2.1.i (Ulaganje: Digitalne vještine građana, uključujući mlade) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Na temelju toga Latvija je zatražila da se smanji vrijednost prijelazne ciljne vrijednosti, a konačna ciljna vrijednost za ovu mjeru ostaje nepromijenjena. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (12) Latvija je objasnila da je 12 mjera izmijenjeno radi provedbe boljih alternativa kako bi se ostvarila prvotna ambicioznost povezanih mjera. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 12. mjere 1.2.1.2.i (Ulaganje: Povećanje energetske učinkovitosti u poslovanju, što se planira provesti na nacionalnoj razini u obliku kombiniranog

financijskog instrumenta) i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 26. mjere 1.3.1.2.i (Ulaganje: Ulaganja u infrastrukturu za smanjenje rizika od poplava), obje u okviru komponente 1. (Klimatske promjene i okolišna održivost). Na temelju toga Latvija je zatražila da se vrijednost odobrenih projekata povezanih s poboljšanjem energetske učinkovitosti poveća i da se projekti za zaštitu od poplava završe. Te objektivne okolnosti odnose se i na ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 35. i 36. mjere 2.1.2.2.i (Ulaganje: Nacionalni savezni oblak Latvije) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Na temelju toga Latvija je zatražila da se izmijeni tehnološko rješenje za provedbu moderne IT arhitekture i rješenja iz oblaka u javnoj upravi. Te objektivne okolnosti odnose se i na ključnu etapu pod rednim brojem 42. mjere 2.2.1.r (Reforma: Oblikovanje cijelog ciklusa potpore za digitalnu transformaciju poduzeća s regionalnom pokrivenošću), ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 43. i 44. mjere 2.2.1.1.i (Ulaganje: Potpora za uspostavu centara i regionalnih kontaktnih točaka za digitalne inovacije) i ciljne vrijednosti s rednim brojevima 45. i 46. mjere 2.2.1.2.i (Ulaganje: Potpora digitalizaciji procesâ u komercijalnim aktivnostima) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Na temelju toga Latvija je zatražila da se poveća skupina korisnika u cilju proširenja digitalne transformacije gospodarstva. Latvija je predložila i da se razlikuju vrste mjerenja rezultata za različite skupine korisnika. Stoga su izmijenjene ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 43. i 44. i dodana je nova ključna etapa pod rednim brojem 44.a kako bi se uzela u obzir potpora različitim skupinama korisnika i omogućile povezane vrste mjerenja. Te objektivne okolnosti odnose se i na ključne etape pod rednim brojevima 55., 57. i 58. mjere 2.3.1.r (Reforma: Razvoj održivog i društveno odgovornog okvira za potporu obrazovanju odraslih) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Na temelju toga Latvija je zatražila izradu jedinstvenog regulatornog okvira kao učinkovitije rješenje za ostvarenje ciljeva reforme, uz istodobno jačanje obveza povezanih s njezinom provedbom i sudjelovanjem u provedbi postojećih i planiranih programa osposobljavanja. Te objektivne okolnosti odnose se i na ključnu etapu pod rednim brojem 128. mjere 3.1.2.5.i (Ulaganje: Sudjelovanje nezaposlenih, tražitelja zaposlenja i osoba izloženih riziku od nezaposlenosti na tržištu rada) u okviru komponente 3. (Smanjenje neravnopravnosti). Na temelju toga Latvija je radi veće praktičnosti za korisnike i nakon savjetovanja s relevantnim dionicima zatražila da se broj alata za procjenu digitalnih vještina smanji na jedan, koji bi sadržavao dvije vrste testova. Te objektivne okolnosti odnose se i na ciljnu vrijednost i ključnu etapu pod rednim brojevima 155. i 156. mjere 5.1.1.1.i. (Ulaganje: Razvoj i neprekinuto funkcioniranje cjelovitog modela upravljanja inovacijskim sustavom) i ključnu etapu i ciljnu vrijednost pod rednim brojevima 157. i 158. mjere 5.1.1.2.i. (Ulaganje: Instrument za potporu razvoju inovacijskih klastera), oba u okviru komponente 5. (Gospodarska preobrazba i reforma produktivnosti). Na temelju toga Latvija je zatražila reviziju modela upravljanja inovacijskim sustavom kako bi osigurala djelotvornu potporu razvoju inovacijskih klastera. Te objektivne okolnosti odnose se i na ključnu etapu pod rednim brojem 200. mjere 6.3.1.1.i. (Ulaganje: Otvorena, transparentna, pravedna i odgovorna javna uprava) i ključnu etapu pod rednim brojem 202. mjere 6.3.1.2.i. (Ulaganje: Profesionalizacija javne uprave i izgradnja kapaciteta), obje u okviru komponente 6. (Vladavina prava). Na temelju toga Latvija je zatražila da se doneseni dokument preoblikuje, od Smjernica za okvir kompetencija u interni regulatorni akt te na taj način ojača pravna osnova za donošenje okvira kompetencija Škole za javnu upravu. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (13) Latvija je objasnila da se tri mjere više ne mogu provesti pod posebnim uvjetima predviđenima u izvornom planu zbog nepredviđenih promjena u opskrbi digitalnim uslugama. To se odnosi na ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 29. i 30. mjere 2.1.1.1.i (Ulaganje: Modernizacija uprave i digitalna transformacija službi, uključujući poslovno okruženje), ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 32., 33. i 34. mjere 2.1.2.1.i (Ulaganje: Platforme i sustavi centraliziranog upravljanja) i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 39. mjere 2.1.3.1.i (Ulaganje: Dostupnost, razmjena i analiza podataka), sve u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Na temelju toga Latvija je zatražila preraspodjelu financijskih sredstava za te mjere i izmjenu vrijednosti ciljne vrijednosti pod rednim brojem 39. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (14) Latvija je nadalje objasnila da se zbog objektivnih okolnosti jedna mjera više ne može provesti pod posebnim uvjetima predviđenima u planu, zbog problema u vezi spojitosti s pravilima o državnim potporama na temelju članka 107. Ugovora koja se nisu mogli predvidjeti u fazi planiranja. To se odnosi na uklanjanje ciljne vrijednosti pod rednim brojem 82. mjere 2.4.1.1.i. (Ulaganje: Izgradnja pasivne infrastrukture na koridoru Via Baltica za pokrivenost mrežom 5G) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Na temelju toga Latvija je predložila da se upotrijebe financijska sredstva koja su postala dostupna uklanjanjem ciljne vrijednosti pod rednim brojem 82., kako bi se povećala ambicioznost ciljne vrijednosti pod rednim brojem 83. mjere 2.4.1.2.i (Ulaganje: Razvoj infrastrukture „posljednjeg kilometra” širokopojasne mreže ili mreže vrlo velikog kapaciteta) u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija). Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (15) Latvija je objasnila da su dvije mjere izmijenjene radi provedbe boljih alternativa kako bi se ostvarila prvotna ambicioznost povezane mjere. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 108. mjere 3.1.1.6.i (Ulaganje: Kupnja vozila s nultim emisijama za obavljanje općinskih funkcija i usluga) u okviru komponente 3. (Smanjenje neravnopravnosti). Istodobno, na temelju toga Latvija je predložila da se iskoriste financijska sredstva koja su se oslobodila smanjenjem dodjele sredstava za ciljnu vrijednost pod rednim brojem 108. kako bi se povećala ciljna vrijednost pod rednim brojem 106. mjere 3.1.1.5.i (Ulaganje: Razvoj infrastrukture i opreme obrazovnih ustanova) u okviru komponente 3. (Smanjenje neravnopravnosti) kako bi se dodatno proširio razvoj infrastrukture i opreme obrazovnih ustanova. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (16) Komisija smatra da razlozi koje je Latvija navela opravdavaju izmjenu na temelju članka 21. stavka 2. te uredbe.

Ispravak administrativnih pogrešaka

- (17) U tekstu Provedbene odluke Vijeća uočene su administrativne pogreške koje se odnose na 35 mjera. Provedbenu odluku Vijeća trebalo bi izmijeniti kako bi se ispravile te administrativne pogreške, koje ne odražavaju sadržaj plana za oporavak i otpornost podnesenog Komisiji 30. travnja 2021., kako su ga dogovorile Komisija i Latvija. Te administrativne pogreške odnose se na mjeru 1.1.1. (Reforma: Ekologizacija prometnog sustava metropolitanskog područja Rige), mjeru 1.2.1.1.i. (Ulaganje: Poboljšavanje energetske učinkovitosti zgrada s više stanova i prelazak na energiju iz obnovljivih izvora), mjeru 1.2.1.3.i. (Ulaganje: Poboljšavanje zgrada i infrastrukture gradske uprave promicanjem prelaska na energiju iz obnovljivih izvora i poboljšanjem energetske učinkovitosti), sve u okviru komponente 1. (Klimatske promjene i okolišna održivost); mjeru 2.1.1.r. (Reforma: Modernizacija nacionalnih procesa i usluga te digitalna transformacija), mjeru 2.1.2.r. (Reforma: Povećavanje učinkovitosti i interoperabilnosti u uporabi nacionalnih resursa IKT-a), mjeru 2.1.2.1.i. (Ulaganje: Platforme i sustavi centraliziranog upravljanja), mjeru 2.1.3.r. (Reforma: Razvoj nacionalnog podatkovnog gospodarstva i gospodarstva digitalnih usluga), mjeru 2.2.1.2.i. (Ulaganje: Potpora digitalizaciji procesâ u komercijalnim aktivnostima), mjeru 2.2.1.3.i. (Ulaganje: Potpore za uvođenje novih poslovnih proizvoda i usluga), mjeru 2.2.1.4.i. (Ulaganje: Financijski instrumenti za olakšavanje digitalne transformacije gospodarskih subjekata), mjeru 2.2.1.5.i. (Ulaganje: Poticanje digitalne transformacije medijskih poduzeća), mjeru 2.3.1.1.i. (Ulaganje: Osiguravanje stjecanja naprednih digitalnih vještina), mjeru 2.3.1.3.i. (Ulaganje: Razvoj pristupa samostalnog osposobljavanja za IKT stručnjake), mjeru 2.3.r. (Reforma: Digitalne vještine za digitalnu transformaciju društva i uprave), mjeru 2.3.2.2.i. (Ulaganje: Razvoj vještina i sposobnosti za digitalnu transformaciju u državnoj i lokalnoj upravi), mjeru 2.4.1.r. (Reforma: Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže), sve u okviru komponente 2. (Digitalna transformacija); mjeru 3.1.1.r. (Reforma: Reforma administrativno-teritorijalnog ustroja), mjeru 3.1.1.1.i. (Ulaganje: Poboljšanje mreže regionalnih i lokalnih cesta) i mjeru 3.1.1.2.i. (Ulaganje: Jačanje kapaciteta općina za poboljšanje učinkovitosti i kvalitete usluga), mjeru 3.1.2.r. (Reforma: Pristup socijalnim službama i službama za zapošljavanje kao potpora reformi minimalnog dohotka), mjeru 3.1.2.5.i. (Ulaganje: Sudjelovanje nezaposlenih, tražitelja zaposlenja i osoba izloženih riziku od nezaposlenosti na tržištu rada), sve u okviru komponente 3. (Smanjenje neravnopravnosti); mjeru 4.1.1.r. (Reforma: Održivost i otpornost sveobuhvatnog i integriranog zdravstvenog sustava usmjerenog na čovjeka), mjeru 4.1.1.1.i. (Ulaganje: Potpora istraživanjima u području javnog zdravstva), mjeru 4.1.1.2.i. (Ulaganje: Potpora jačanju zdravstvene infrastrukture u sveučilišnim i regionalnim bolnicama), mjeru 4.1.1.3.i. (Ulaganje: Potpora jačanju zdravstvene infrastrukture pružatelja sekundarnih ambulantnih usluga), mjeru 4.2.1.r. (Reforma: Osiguravanje ljudskih resursa i unapređenje vještina), mjeru 4.3.1.1.i. (Ulaganje: Potpora za procjenu i poboljšanje kvalitete i dostupnosti nebolničke sekundarne zdravstvene skrbi), sve u okviru komponente 4. (Zdravstvo); mjeru 5.1.r. (Reforma: Upravljanje sustavom inovacija te poticanje privatnih ulaganja u istraživanja i razvoj), mjeru 5.2.1.r. (Reforma: Reforma visokog obrazovanja i znanstvene izvrsnosti i upravljanja) u okviru komponente 5. (Gospodarska preobrazba i reforma produktivnosti); mjeru 6.1.1.r. Jačanje analitike i razvoj upravljanja podacima u području porezne uprave i carine, mjeru 6.1.2.R (Reforma: Daljinska centralizirana analiza skeniranih slika na točkama carinskog nadzora, mjeru 6.2.1.2.i (Ulaganje: Jačanje kapaciteta za istraživanje gospodarskog kriminala), mjeru 6.2.1.3.i. (Ulaganje: Osnivanje jedinstvenog centra za osposobljavanje za stjecanje kvalifikacija sudaca, sudskog osoblja, tužitelja, pomoćnika tužitelja i specijaliziranih istražitelja (interdisciplinarna pitanja)), mjeru 6.3.1.3.i. (Ulaganje: Razvoj inovacijskog

ekosustava javne uprave), mjeru 6.3.1.4.i (Ulaganje: Rast nevladinih organizacija radi jačanja zastupljenosti u području socijalne sigurnosti i praćenja javnih interesa), sve u okviru komponente 6. (Vladavina prava). Ti ispravci ne utječu na provedbu predmetnih mjera.

Poglavlje o planu REPowerEU na temelju članka 21.c Uredbe 2021/241

- (18) Poglavlje o planu REPowerEU uključuje jednu novu reformu i tri nova ulaganja. Cilj je reforme smanjiti ukupnu ovisnost o fosilnim gorivima i ubrzati cilj Latvije da postane zemlja izvoznica zelene energije. Cilj je prvog ulaganja ubrzati sinkronizaciju nacionalne mreže s elektroenergetskim mrežama kontinentalne Europe te osigurati i stabilizirati opskrbu energijom. Drugo ulaganje sastoji se od četiri dijela i cilj mu je modernizirati, digitalizirati i osigurati nacionalnu elektroenergetsku mrežu (a) povećanjem kapaciteta nacionalne mreže kako bi se omogućila veća integracija promjenjivih obnovljivih izvora energije, (b) unaprjeđenjem prijenosnih vodova energije, (c) primjenom naprednog rješenja za pametno upravljanje distribucijom i (d) dovršetkom analitičkih studija koje su potrebne da bi se utvrdilo kako Latvija može postati zemlja izvoznica zelene energije. Treće ulaganje odnosi se na izgradnju nove točke utiskivanja održivog biometana i razvoj informatičkog rješenja za pametno upravljanje točkom utiskivanja.
- (19) Reforma doprinosi i suzbijanju energetske siromaštva podupiranjem i promicanjem energetske zajednice.
- (20) Komisija je ocijenila izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, na temelju kriterija za ocjenjivanje iz članka 19. stavka 3. Uredbe 2021/241.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

- (21) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj je mjeri (ocjena A) sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i primjereno doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove s kojima se dotična država članica suočava i financijska sredstva koja su joj dodijeljena.
- (22) Kad je riječ o prvom stupu, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Latvije sadržava dodatne mjere za svladavanje zelenih izazova, osobito u poglavlju o planu REPowerEU. Mjere u tom poglavlju doprinose postizanju klimatskih ciljeva Unije za 2030. i cilja klimatske neutralnosti Unije do 2050. pripremom nacionalne elektroenergetske mreže za veću integraciju električne energije iz obnovljivih izvora te povećanjem upotrebe održivog biometana. Očekuje se da će mjera 7.1.r (Reforma: Transformacija nacionalnog energetske sektora) i. uvesti poticajan okvir za energetske zajednice, potrošače vlastite energije i vlasnike mikrogeneratora, ii. utvrditi uvjete za učinkovitiju upotrebu postojećih mreža za prijenos i distribuciju, i iii. utvrditi uvjeti za povećanje upotrebe održivog biometana koji će se utiskivati u postojeću mrežu prirodnog plina. Očekuje se da će sve mjere uključene u poglavlje o planu REPowerEU znatno doprinijeti zelenoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za Latviju

- (23) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i

otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju upućenima Latviji, uključujući njihove fiskalne aspekte, ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.

- (24) Konkretno, u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzimaju se u obzir preporuke za Latviju koje je Vijeće službeno donijelo prije nego što je Komisija ocijenila izmijenjeni plan. Budući da je maksimalni financijski doprinos za Latviju prilagođen naniže, u ukupnoj ocjeni ne uzimaju se u obzir preporuke upućene 2022. i 2023. koje nisu povezane s izazovima u području energije.
- (25) Komisija je nakon ocjene napretka provedbe svih relevantnih preporuka za Latviju u trenutku dostave izmijenjenog plana za oporavak i otpornost utvrdila da je postignut znatan napredak u pogledu preporuka o fiskalnoj politici (2022.), sprečavanju pranja novca (preporuke 2020.4.1., 2019.1.3.), potpori za likvidnost za suzbijanje posljedica krize (preporuka 2020.3.1.) kao i proširenje javnih ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju (preporuka 2022.1.2.).
- (26) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Latviji u kontekstu europskog semestra, posebno zelene (preporuke 2020.3.6., 2020.3.5., 2019.3.3., 2019.3.4.) i digitalne (preporuke 2020.3.7., 2019.3.5.) tranzicije, socijalne isključenosti (preporuke 2020.2.1., 2020.2.4., 2019.2.1., 2019.2.3.), zdravlja (preporuke 2020.1.2., 2019.2.3.), regionalnih razlika (preporuka 2019.4.1.) i pristupačnog stanovanja (preporuka 2019.3.2.), digitalnih vještina i učenja odraslih (preporuke 2020.2.4., 2019.2.2., 2019.2.4.) i visokog obrazovanja (preporuka 2019.2.2.), konvergencije i rasta produktivnosti, uključujući istraživanje i inovacije i potporu poslovnim ulaganjima (preporuka 2020.3.4., 2019.3.1.) i administrativni kapacitet, uključujući poreznu upravu, javnu nabavu i pravosudni sustav (preporuka 2019.4.1.).
- (27) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost Latvija nije uklonila nijednu reformu i zadržala je razinu njihove ambicioznosti u svih šest komponenata. Smanjivanja ciljnih vrijednosti u nekim ulaganjima zbog objektivnih razloga ublažena su proširenjem ili traženjem boljih alternativa u drugima.
- (28) Očekuje se da će se poglavljem o planu REPowerEU doprinijeti odgovoru na preporuke za Latviju koje se odnose na energiju za 2022. i 2023. Osobito, očekuje se da će se reformskom mjerom 7.1.r (Reforma: Preobrazba nacionalnog energetskeg sektora) smanjiti ukupna ovisnost o fosilnim gorivima tako što će se ubrzati uvođenje obnovljivih izvora energije. Očekuje se i da će mjere ulaganja 7.2.i (Ulaganje: Sigurnost i stabilnost opskrbe energijom i sinkronizacija s Unijinom mrežom), 7.3.i (Ulaganje: Unapređenje, digitalizacija i osiguranje mreža za prijenos i distribuciju električne energije) i 7.4.i (Povećanje upotrebe održivog biometana) smanjiti ukupnu ovisnost o fosilnim gorivima i ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora tako što će povećati upotrebu održivog biometana, digitalizirati, unaprijediti i osigurati nacionalne mreže za prijenos i distribuciju električne energije i povećati kapacitet i skladištenje električne energije. Očekuje se da će osigurati i dostatni kapacitet interkonekcija i nastaviti sinkronizaciju s elektroenergetskom mrežom Unije.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

- (29) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, osigurati da se nijednom mjerom za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u taj plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima (ocjena A) u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća³ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).
- (30) U izmijenjenom planu ocjenjuje se usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu” prema metodologiji iz Tehničkih smjernica Komisije o primjeni načela „ne nanosi bitnu štetu” u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost (2021/C 58/01). Izmjene koje su unesene u mjere modifikacijom plana ne utječu na ocjenu izvornog plana za oporavak i otpornost.
- (31) Latvija je za sve mjere u svim izmijenjenim i novim reformama i ulaganjima, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, dostavila ocjenu u odnosu na načelo „ne nanosi bitnu štetu”. Prema potrebi su u relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti uključene posebne zaštitne mjere za osiguranje usklađenosti s načelom „ne nanosi bitnu štetu”. Na temelju informacija koje je dostavila Latvija može se zaključiti da se očekuje da plan osigura da nijedna mjera ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852.
- (32) Nijedna mjera u okviru izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Latvije koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU nije obuhvaćena člankom 21.c stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241.

Doprinos ciljevima plana REPowerEU

- (33) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (da) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.12. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se poglavljem o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) doprinijeti energetske sigurnosti, diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji, povećanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije ili potrebnom smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.
- (34) Očekuje se da će se mjerama iz poglavlja o planu REPowerEU doprinijeti ciljevima iz članka 21.c stavka 3. točaka (b), (c) i (e) Uredbe (EU) 2021/241. Očekuje se da će ulaganje i povezana reforma o održivom biometanu povećati njegovu upotrebu stvaranjem regionalne točke za utiskivanje plina i uspostavljanjem pravnog okvira za utiskivanje održivog biometana u postojeću mrežu prirodnog plina (cilj točke (b)). U okviru toga očekuje se da će i mali proizvođači biometana moći doprinijeti povećanju ukupne upotrebe tog energenta jer će imati pristup raspoloživim točkama za utiskivanje. Očekuje se da će ulaganje u modernizaciju, digitalizaciju i sigurnost elektroenergetske mreže povećati udio i ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora primjenom rješenja za pametno upravljanje mrežom na razini prijenosa i distribucije te povećanjem kapaciteta nacionalne mreže kako bi se omogućila integracija obnovljivih izvora energije (cilj točke (b)). Očekuje se da će se reformom suzbiti energetska siromaštvo tako što će se uspostaviti povoljni regulatorni okvir za energetske zajednice i proizvodnju vlastite energije te uvesti inicijative za ranjive skupine na temelju ovog okvira (cilj točke (c)). Očekuje se da će ulaganje u izgradnju

³ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

sustava za skladištenje energije s baterijom doprinijeti rješavanju pitanja unutarnjih i prekograničnih uskih grla u prijenosu i distribuciji energije koja proizlaze iz progresivne desinkronizacije nacionalne mreže i ruske i bjeloruske mreže (cilj točke (e)). To bi ulaganje trebalo podupirati i skladištenje električne energije i povećanje energetske sigurnosti (cilj točke (e)).

- (35) Mjere uključene u poglavlje o planu REPowerEU koherentne su s nastojanjima Latvije da ostvari ciljeve navedene u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241, uzimajući u obzir mjere uključene u već donesenu Provedbenu odluku Vijeća te druge komplementarne ili popratne mjere koje financira država članica ili Unija. Ulaganje u izgradnju sustava za skladištenje energije s baterijom dopunjuje prekogranični projekt koji financira Instrument za povezivanje Europe. Ciljevi poglavlja o planu REPowerEU u skladu su s nastojanjima Latvije da dodatno smanji ovisnost o fosilnim gorivima, ubrza zelenu tranziciju i postane zemlja izvoznica čiste energije.

Mjere s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom

- (36) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (db) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.13. iz Priloga V. toj uredbi poglavlje o planu REPowerEU sadržava mjere za koje se očekuje da će u velikoj mjeri (ocjena A) imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.
- (37) Poglavlje o planu REPowerEU doprinosi osiguravanju opskrbe energijom u Uniji u cjelini, omogućavanjem integracije obnovljivih izvora energije putem rješenja za pametno upravljanje mrežom, modernizacijom i osiguravanjem infrastrukture za električnu energiju, povećanjem kapaciteta za skladištenje električne energije te ubrzavanjem sinkronizacije baltičke elektroenergetske mreže s Unijinom mrežom.
- (38) Poglavlje o planu REPowerEU doprinosi i smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima povećanjem upotrebe održivog biometana i ulaganjima u modernizaciju, digitalizaciju i sigurnost elektroenergetske mreže kako bi se omogućila veća integracija obnovljivih izvora energije. Mjera ulaganja koja obuhvaća uspostavu sustava za skladištenje energije s baterijom usmjerena je na dopunu prekograničnog projekta kojeg provode Latvija, Litva, Estonija i Poljska, u cilju osiguravanja potpune sinkronizacije elektroenergetskih mreža baltičkih država s mrežom kontinentalne Europe. Ulaganje obuhvaća i pomoćne aktivnosti usmjerene na povećanje kibernetičke sigurnosti kritičnih infrastrukture i osiguravanje stabilnog rada mreže za prijenos nakon sinkronizacije, u cilju veće integracije obnovljivih izvora energije. Ulaganje u unapređenje, digitalizaciju i osiguravanje mreža za prijenos i distribuciju električne energije ima i prekograničnu i višedržavnu dimenziju i učinak jer se očekuje da će doprinijeti uklanjanju uskih grla u tokovima energije i olakšati integraciju obnovljivih izvora energije u mrežama.
- (39) Procijenjeni troškovi tih mjera uključenih u poglavlje o planu REPowerEU koje imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak čine 99 % procijenjenih troškova poglavlja o planu REPowerEU. Stoga se ocjenjuje da poglavlje u velikoj mjeri ima prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.

Doprinos zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost

- (40) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore klimatskim cijevima otpada 42 % ukupnih sredstava

dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost i 100 % ukupnih procijenjenih troškova mjera iz poglavlja o planu REPowerEU, izračunano u skladu s metodom iz Priloga VI. toj uredbi. U skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2021/241 izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetska i klimatski plan 2021.–2030.

- (41) Mjere u poglavlju o planu REPowerEU imaju trajan učinak jer će doprinijeti modernizaciji, osiguranju i digitalizaciji nacionalnih mreža za prijenos i distribuciju električne energije. Ulaganja u nacionalnu mrežu ključna su za ubrzanje prelaska na čistu energiju i sinkronizaciju nacionalnih mreža s mrežom kontinentalne Europe, također s obzirom na EU-ov cilj klimatske neutralnosti do 2050. Osim toga, mjere u tom poglavlju doprinose postizanju energetska i klimatska ciljeva Unije za 2030. i cilja klimatske neutralnosti EU-a do 2050. pripremom nacionalne mreže za bolju integraciju obnovljivih izvora energije i povećanjem upotrebe održivog biometana. Očekuje se da će se reformom i. uvesti poticajan okvir za energetska zajednice, potrošače vlastite energije i vlasnike mikrogeneratora, ii. utvrditi uvjete za učinkovitiju upotrebu postojećih mreža za prijenos i distribuciju, i iii. utvrditi uvjeti za povećanje upotrebe održivog biometana koji će se utiskivati u postojeću mrežu prirodnog plina.
- (42) Ulaganje u osiguravanje i stabiliziranje opskrbe energijom te u sinkronizaciju nacionalne elektroenergetska mreže s Unijinom mrežom dodatno će doprinijeti zelenoj tranziciji Latvije i smanjivanju upotrebe fosilnih goriva. Očekuje se da će se ulaganjem u unaprjeđenje, digitalizaciju i sigurnost mreža za prijenos i distribuciju električne energije omogućiti veća količina promjenjivih obnovljivih izvora energije radi ostvarenja cilja Latvije da postane zemlja izvoznica čiste energije. Ulaganje u održivi biometan nadopunit će nacionalna nastojanja za povećanje udjela i ubrzanje uvođenja obnovljivih izvora energije. Stoga se očekuje da će sve mjere uključene u poglavlje o planu REPowerEU znatno doprinijeti zelenoj tranziciji ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (43) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se u velikoj mjeri doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore digitalnim cijevima otpada iznos koji čini 23 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, izračunan u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu VII. toj uredbi.
- (44) Digitalne mjere uključene u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost i dalje pokrivaju višestruke aspekte digitalne transformacije koji obuhvaćaju javni i privatni sektor, vještine i povezivost, s naglaskom na poboljšanje konkurentnosti latvijskog gospodarstva u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Izmjene plana za oporavak i otpornost Latvije ne utječu na znatan doprinos plana za oporavak i otpornost digitalnoj tranziciji ili izazovima koji iz toga proizlaze.
- (45) Očekuje se da će poglavlje o planu REPowerEU doprinijeti digitalnoj tranziciji i svladavanju izazova koje ona uzrokuje ulaganjima u digitalizaciju mreža za distribuciju i prijenos električne energije, te u digitalnu sigurnost kritičnih energetska infrastruktura. Mjere iz ovog poglavlja doprinijet će i povećanju kapaciteta skladištenja povezanog s pametnim energetska sustavima. U skladu s člankom 21.c stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241 reforme i ulaganja iz poglavlja o planu REPowerEU ne uzimaju se u obzir pri izračunu ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za potrebe primjene zahtjeva za digitalni cilj iz te uredbe.

Praćenje i provedba

- (46) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.
- (47) Vrsta i opseg predloženih izmjena plana za oporavak i otpornost Latvije ne utječu na prethodnu ocjenu djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost. Ključne etape i ciljne vrijednosti za izmijenjene mjere, uključujući mjere iz poglavlja o planu REPowerEU, jasne su i realistične, a predloženi pokazatelji za te ključne etape i ciljne vrijednosti relevantni, prihvatljivi i pouzdani. Ključne etape i ciljne vrijednosti relevantne su i za mjere koje su već dovršene i koje su prihvatljive za financiranje u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241. Postupno ostvarenje tih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri potrebno je da bi se opravdali zahtjevi za plaćanje.

Troškovi

- (48) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. iz Priloga V. toj uredbi obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, navedeno u planu za oporavak i otpornost donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (49) Latvija je dostavila pojedinačnu procjenu troškova za sve nove mjere koje uključuju trošak u planu za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, kao i pojedinačna obrazloženja za sve postojeće mjere čije izmjene uključuju izmjenu procjena troškova. Informacije koje je dostavila Latvija općenito su dovoljno detaljne da se omogući procjena razumnosti i uvjerljivosti procjene troškova. Latvija je dostavila procjene i pretpostavke troškova u standardnoj tablici predlošku koji je namijenjen sažimanju ključnih informacija i dokaza o troškovima, uključujući metodologiju na kojoj se temelje izračuni troškova. Latvija je dostavila i dodatne popratne dokumente za procjene troškova, uključujući ponude, referentna usporediva ulaganja iz prošlosti kao i detaljne procjene troškova koje su izradili kvalificirani stručnjaci. Osim toga, Latvija je dostavila različite verzije svojih prognoza troškova izgradnje koja su opravdala povećanje troškova povezano s inflacijom. Ocjena procjene troškova i popratnih dokumenata pokazala je da je većina troškova za nove mjere dobro opravdana, razumna i uvjerljiva. Osim toga, izmjene u procjenama troškova izmijenjenih mjera dostatno su opravdane i razmjerne. Konačno, procijenjeni ukupni trošak plana za oporavak i otpornost u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjeran očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku. Procjene troškova izmijenjenih mjera odnose se samo na dio plana i ne utječu na ocjenu izvornog plana u pogledu kriterija troškova (ocjena B).
- (50) Latvija je dostavila dovoljno informacija i dokaza da se troškovi svih novih mjera i mjera iz poglavlja o planu REPowerEU neće istodobno financirati iz drugih Unijinih izvora financiranja. Obveza za uspostavu zaštitnih mjera koje bi trebale spriječiti dvostruko financiranje i dalje postoji i nije izmijenjena izmjenom plana.

Drugi kriteriji za ocjenjivanje

- (51) Komisija smatra da izmjene koje je predložila Latvija ne utječu na pozitivnu ocjenu plana za oporavak i otpornost iznesenu u Provedbenoj odluci Vijeća ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Latvije u pogledu relevantnosti, djelotvornosti, učinkovitosti i koherentnosti plana za oporavak i otpornost, u skladu s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u članku 19. stavku 3. točkama (c), (g), (j) i (k).

Postupak savjetovanja

- (52) U skladu s nacionalnim pravnim okvirom u Latviji je održan niz savjetovanja s relevantnim dionicima kako bi se raspravljalo o izmjenama Uredbe (EU) 2021/241 kao i o sadržaju izmijenjenog plana za oporavak i otpornost. Formalno savjetovanje s javnošću o izmijenjenom planu za oporavak i otpornost provedeno je na elektroničkoj platformi kabineta ministara u razdoblju od svibnja do lipnja 2023. Provedeno je i savjetovanje sa socijalnim partnerima, među ostalim s predstavnicima stručnih organizacija. Prijedlozi dionika javno su dostupni. Njihovo uključivanje u rasprave poticano je sustavom upravljanja i kontrole koji je korišten za provedbu potpore kohezijskoj politici, u kojem su predstavnici dionika bili sastavni element odbora za praćenje EU fondova.
- (53) U okviru procesa savjetovanja sa sudionicima, latvijska tijela organizirala su javno savjetovanje o poglavlju o planu REPowerEU na posebnom zakonodavnom portalu. Primljeno je ukupno 12 doprinosa od četiri partnera. Prestigle komentare pregledala su latvijska tijela i dionicima su dana objašnjenja budućih koraka.

Pozitivna ocjena

- (54) Nakon Komisijine pozitivne ocjene izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, i zaključka da je plan u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe i Prilogom V. toj uredbi, trebalo bi utvrditi reforme i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje, i iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u obliku bespovratne financijske potpore.

Financijski doprinos

- (55) Procijenjeni ukupni troškovi izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Latvije, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, iznose 1 969 244 522 EUR. Budući da je iznos procijenjenih ukupnih troškova izmijenjenog plana za oporavak i otpornost veći od ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Latviju, financijski doprinos izračunan u skladu s člankom 11. dodijeljen za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Latvije, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, trebao bi biti jednak ukupnom iznosu financijskog doprinosa raspoloživog za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Latvije, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Taj je iznos 1 834 501 144 EUR.
- (56) U skladu s člankom 21.a stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241 Latvija je 26. rujna 2023. podnijela zahtjev za udio u prihodu iz članka 21.a stavka 1. te uredbe, koji se raspodjeljuje među državama članicama na temelju pokazatelja utvrđenih u metodi iz Priloga IV.a Uredbi (EU) 2021/241. Procijenjeni ukupni troškovi mjera iz članka 21.c stavka 3. točaka od (b) do (f) uključenih u poglavlje o planu REPowerEU iznose 134 743 378 EUR. Budući da je taj iznos veći od udjela koji je na raspolaganju za

dodjelu Latviji, dodatna bespovratna financijska potpora raspoloživa za Latviju trebala bi biti jednaka udjelu koji je na raspolaganju za dodjelu. Taj je iznos 123 797 035 EUR.

- (57) Osim toga, u skladu s člankom 4.a Uredbe (EU) 2021/1755⁴ Latvija je 28. veljače 2023. podnijela obrazloženi zahtjev za prijenos svih svojih preostalih privremeno dodijeljenih sredstava, u iznosu od 10 946 343 EUR, iz pričuve za prilagodbu Brexitu u Mehanizam. Taj bi iznos trebalo staviti na raspolaganje za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU kao dodatnu bespovratnu financijsku potporu.
- (58) Ukupan financijski doprinos dostupan Latviji trebao bi iznositi 1 969 244 522 EUR.

Pretfinanciranje plana REPowerEU

- (59) Latvija je za provedbu svojeg poglavlja o planu REPowerEU zatražila sljedeća financijska sredstva: prijenos 10 946 343 EUR iz privremeno dodijeljenih sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu i 123 797 035 EUR iz prihoda od sustava trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (60) Za te je iznose, na temelju članka 21.d Uredbe (EU) 2021/241, Latvija 26. rujna 2023. zatražila pretfinanciranje u iznosu od 26 948 676 EUR, odnosno 20 % zatraženih sredstava. Ovisno o raspoloživim sredstvima, taj iznos pretfinanciranja Latviji bi trebalo staviti na raspolaganje podložno stupanju na snagu sporazuma koji će Komisija i Latvija sklopiti na temelju članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241 i u skladu s tim sporazumom („sporazum o financiranju”).
- (61) Provedbenu odluka Vijeća ST 10157/21 INIT i ST 10157/21 ADD 1 od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Latvije trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Radi jasnoće Prilog toj provedbenoj odluci trebalo bi u potpunosti zamijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka (EU) ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Latvije na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti, relevantne pokazatelje ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmane kojima se Komisiji pruža potpun pristup osnovnim relevantnim podacima, utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.”;

2. U članku 2. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

⁴ Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu (SL L 357, 8.10.2021., str. 1.).

„1. Unija Latviji stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne potpore u iznosu od 1 969 244 522 EUR⁵. Tim je doprinosom obuhvaćeno sljedeće:

- (a) iznos od 1 640 779 642 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022.;
- (b) iznos od 193 721 502 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.;
- (c) iznos od 123 797 035 EUR⁶, u skladu s člankom 21.a stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/241, isključivo za mjere iz članka 21.c te uredbe, uz iznimku mjera iz članka 21.c stavka 3. točke (a)
- (d) iznos od 10 946 343 EUR, prenesen u Mehanizam iz pričuve za prilagodbu Brexitu.

2. Komisija Latviji stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 237 380 000 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2021/241.

Iznos od 26 948 676 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija to pretfinanciranje može isplatiti u najviše dva obroka.

Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.”;

3. Prilog se zamjenjuje tekstem u Prilogu ovoj Odluci.

*Članak 2.
Adresat*

Ova je Odluka upućena Republici Latviji.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁵ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Latvije u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.

⁶ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Latvije u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu IV.a toj uredbi.